

11. Viselkedési tervezési minták II

Strategy (Behavioral pattern)

- Algoritmusok egy csoportján belül az egyes algoritmusok egységbezárása és egymással kicserélhetővé tétele.
- A kliens szemszögéből az általa használt algoritmusok szabadon kicserélhetőek.
- **Probléma**
  - o Készítünk egy navigációs alkalmazást, ahol időről időre új funkciókat szeretnénk lefejleszteni.
  - o Útválasztási algoritmusokat akarunk fejleszteni autókhoz, sétához, stb.
  - o Átláthatatlan lett a kód, mert amikor hozzáadunk mindig egy új útválasztási algoritmust, megduplázódott a kód.
- **Megoldás**
  - o Adott algoritmust szervezzük ki egy külön osztályba, ezt nevezzük **stratégiának**.

Strategy használjuk, ha

- Egy objektumon belül egy algoritmus különböző változatait szeretnénk használni és képesnek kell lennie a változásra az egyik algoritmusról a másikra futás (runtime) közben.
- Sok hasonló osztály van, amik csak abban különböznek egymástól, hogy hogyan hajtanak végre bizonyos viselkedést.
- Business Logic elkülönítése

Strategy implementálása

1. Context osztályban azonosítsunk be egy olyan algoritmust, ami hajlamos a gyakori változásokra.
2. Strategy interfész deklarálása
3. Egyenként implementáljuk a Strategy interfészt a megfelelő algoritmussal a saját osztályába.
4. Context osztályban legyen egy field, ami tárolja a strategy objektum referenciáját tárolja.
  - a. Setter-t is állítsunk neki

Strategy előnyök és hátrányok

- **Előnyök**
  - o Objektumon belül algoritmust tudunk cserélni futásidőben. (runtime)
  - o Az algoritmus implementálását izolálhatjuk az azt használó kódtól.
  - o Öröklődést kicserélhetjük kompozícióval.
  - o Open/Closed elv
- **Hátrányok**
  - o Ha csak pár algoritmus van és azok is ritkán változnak, akkor nem érdemes túlbonyolítani új algoritmusokkal, osztályokkal és interfészekkel, amik a mintával együtt járnak.

Template (Behavioral)

- Egy műveleten belül algoritmus vázat definiál és ennek néhány lépésének implementálását a leszármazott osztályra bízta.
- **Probléma**
  - o Készítünk egy olyan alkalmazást, amivel különböző dokumentumokból adatokat lehet kinyerni.
  - o Egy idővel rájövünk, hogy például a PDF, CSV fájlok között viszonylag hasonló műveletek hajtódnak végre, így kód duplikáció keletkezhet.
- **Megoldás**
  - o Magát az algoritmust bontjuk szét kisebb lépésekre, metódusokra.
  - o Ezeket fogjuk meghívni a template method-ban.

Template használjuk, ha

- Algoritmust kisebb lépésekre szeretnénk bontani.
- Logikai hasonlóság esetén

Template implementálása

1. Kisebb részekre bontás
2. Absztrakt osztály létrehozása, ahol deklaráljuk a template method-ot.
3. Hívjuk meg az alosztályokat, a lépéseket a template method-ban.

Template előnyök és hátrányok

- **Előnyök**
  - o Kód duplikáció elkerülhető vele, tehát a hierarchiában a közös kódrészeket a szülő osztályban egy helyen adjuk meg (template method), ami a különböző viselkedést megvalósító egyéb műveleteket hívja meg.
    - Leszármazott osztályban felül lehet definiálni.
- **Hátrányok**
  - o Megsérthetjük a Liskov behelyettesítési elvet, ha egy alosztályon keresztül elnyomja az alapértelmezett lépés implementációját.
  - o Template method-okat egy idő után nehéz karbantartani, ha sok kisebb lépést (metódusokat) tartalmaz.

Memento (Behavioral pattern)

- Lehetővé teszi, hogy elmentse vagy visszaállítsa egy objektum előző állapotát anélkül, hogy felfedné az implementáció részzeit.
- **Probléma**
  - o Készítünk egy text editor alkalmazást, ahol különböző funkciókat implementálunk.
  - o Biztosítani kell azt, hogy lehessen visszaállítani korábbi „állapotot/snapshotot”, ezt így menteni kell.
- **Megoldás**
  - o Egységbezárás megsértése nélkül a külvilág számára elérhetővé tenni az objektum belső állapotát.
    - Így az objektum állapota később visszaállítható.

Memento implementálása

1. Originator osztály létrehozása
2. Memento osztály létrehozása, ahol hozzuk létre ugyanazokat a field-eket, amik az Originator osztályban vannak.
3. A Memento osztálynak nem szabad változtathatónak lennie (immutable), így csak konstruktoron keresztül kaphat értékeket.
4. Metódus hozzáadása, ami visszaadja a korábbi állapotot Originator osztályba, ami Memento objektumot várhat paraméterként.
5. Caretaker gondoskodik a tárolásról, ami tárolja az állapotokat, eldönti, hogy mikor kell visszaállítani.

Memento használjuk, ha

- Egy objektum (rész)állapotát később vissza kell állítani és egy közvetlen interfész az objektum állapotához használná az implementációs részleteket, vagyis megsértené az objektum egységbezárását.

Memento előnyök és hátrányok

- **Előnyök**
  - o Megőrzi az egységbezárás határait.
- **Hátrányok**
  - o Erőforrásigényes
  - o Nem mindig jósolható meg a Caretaker által lefoglalt hely

State (Behavioral pattern)

- Lehetővé teszi egy objektum viselkedésének megváltozását, amikor megváltozik az állapota.
- **Probléma**
  - o Túl nagy switch-case szerkezet, sok állapot = sok ellenőrzés
- **Megoldás**
  - o Kontextust hozunk létre, ami az egyik állapotra hivatkozást tárol.

State implementálása

1. Hozunk létre egy osztályt, ami lesz a kontextus (context).
2. State interfész létrehozása, hozzuk létre az állapot-specifikus viselkedést tartalmazó metódusokat.
3. Minden aktuális állapothoz hozzunk létre egy osztályt, ami implementálja a State interfészt.
4. Context osztályban deklaráljunk egy referencia mezőt a State interfész típusához, aminek legyen egy publikus setter-je, amivel felül lehet írni az értékét.
5. Megfelelő állapotfeltételhez hívjuk meg a megfelelő metódust.
6. Kontextus állapotának megváltoztatásához létre kell hozni egy példányt az egyik state osztályból és azt adjuk át a kontextusnak.

State használjuk, ha

- Az objektum viselkedése függ az állapotától és a viselkedését az aktuális állapotnak megfelelően futás közben meg kell változtatnia.
- A műveleteknek nagy feltételes ágai vannak, amik az objektum állapotától függenek.

State előnyök és hátrányok

- **Előnyök**
  - o Egységbezárja az állapotfüggő viselkedést, így könnyű az új állapotok bevezetése.
  - o Áttekinthetőbb kód, nincs nagy switch-case szerkezet
  - o A State objektumot meg lehet osztani.
- **Hátrányok**
  - o Nő az osztályok száma, így csak indokolt esetben használjuk.

Interpreter (Behavioral pattern)

- **Probléma**
  - o Tetszőleges bemenetből tetszőleges kimenetet szeretnénk gyártani.
  - o Például egy $(3 + 4) - (2 + 2)$ stringből egy intet, aminek az értéke 3.
  - o Értelmező programok írásának OOP reprezentációja az Interpreter minta.
- **Megoldás (Egyben implementálása is)**
  - o Elkészítjük az írásjeleket reprezentáló osztályokat (Token)
  - o Lexer elkészítése
  - o Parser elkészítése

Interpreter használjuk, ha

- Ha a nyelv nyelvtana nem bonyolult.
- Ha a hatékonyság nem prioritás

Interpreter előnyök és hátrányok

- **Előnyök**
  - o Könnyű megváltoztatni és bővíteni a nyelvtant.
- **Hátránya**
  - o Nem hatékony